

Bestuurdersaansprakelijkheid

Als bestuurder van een rechtspersoon bent u in beginsel niet persoonlijk aansprakelijk voor het handelen van de rechtspersoon. Die aansprakelijkheid ligt in eerste instantie bij de rechtspersoon zelf. Toch zijn hier grenzen aan verbonden. Zolang u de rechtspersoon naar behoren bestuurt, kan u weinig gebeuren. Neemt u echter onverantwoorde risico's of gaat u uw boekje te buiten, dan kunt u wel degelijk persoonlijk aansprakelijk gesteld worden, met alle (financiële) gevolgen van dien. Waar moet u op letten?

Onbehoorlijk bestuur

Als bestuurder van een rechtspersoon neemt u risico's. Dat hoort bij het ondernemen. Belangrijk is dat u deze risico's afweegt en dat u beslissingen zorgvuldig neemt. Doet u dat niet, dan is mogelijk sprake van onbehoorlijk bestuur en kunt u persoonlijk aansprakelijk gesteld worden voor de gevolgen hiervan. Dit betekent dat u de eventuele schade uit uw privévermogen moet betalen. Er zijn geen vastgestelde criteria die bepalen of er sprake is van onbehoorlijk bestuur. De uitkomst is van geval tot geval verschillend. Onttrekt u gelden aan de rechtspersoon voor privégebruik of pleegt u fraude, dan voelt u zelf ook wel aan dat dit niet door de beugel kan. Toch is het niet altijd zo voor de hand liggend. Er zijn meerdere situaties denkbaar waarin u als bestuurder aansprakelijk kunt worden gesteld.

Interne aansprakelijkheid

Wanneer u uw taak als bestuurder onbehoorlijk vervult en de rechtspersoon hierdoor schade lijdt, dan kan de rechtspersoon deze schade op u verhalen. Het zijn dan uw medebestuurders, de aandeelhouders of (in het geval van faillissement) de curator die u namens de rechtspersoon persoonlijk aansprakelijk stellen. Voor deze aansprakelijkheid moet u als bestuurder een ernstig verwijt kunnen worden gemaakt. Dit is bijvoorbeeld het geval als u een lening afsluit tegen een veel te hoge rente of als u de administratie ernstig verwaarloost. Of u persoonlijk een verwijt kan worden gemaakt, is afhankelijk van de omstandigheden.

Tip: Wanneer het bestuur van de rechtspersoon uit meerdere personen bestaat, zorg dan dat voor iedereen duidelijk is wat de taakverdeling is en wie welke verantwoordelijkheid draagt. Leg dit goed vast, bijvoorbeeld in een directiereglement. Hiermee beperkt u de aansprakelijkheidsrisico's.

Externe aansprakelijkheid

Wanneer u als bestuurder uw taak onbehoorlijk vervult waardoor een derde schade lijdt, dan kan die derde u persoonlijk aansprakelijk stellen. Die derde kan een leverancier of een klant zijn, of (in het geval van faillissement) de curator, maar ook een willekeurige derde. Zolang de rechtspersoon niet officieel is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, bent u als bestuurder persoonlijk aansprakelijk voor alle handelingen die de rechtspersoon verricht. En deponeert u de jaarrekening van de rechtspersoon niet op tijd of deponeert u een misleidende jaarrekening, dan kunt u eveneens persoonlijk aansprakelijk worden gesteld.

Tip: Ziet u aankomen dat de rechtspersoon de belastingen en premies in de nabije toekomst niet zal kunnen betalen, dan is het zaak deze betalingsonmacht zo snel mogelijk bij de Belastingdienst te melden om persoonlijke aansprakelijkheid te voorkomen.

Bestuurdersaansprakelijkheid en uitkering winst

De aandeelhouders van een rechtspersoon kunnen besluiten om tot het uitkeren van dividend over te gaan. Om daadwerkelijk dividend te kunnen uitkeren, is goedkeuring van het bestuur nodig. Het bestuur mag deze goedkeuring echter alleen verlenen, als de rechtspersoon na de uitkering van dividend aan haar betalingsverplichtingen kan blijven voldoen. Hiervoor moet het bestuur de financiële positie van de rechtspersoon toetsen, waarbij zij ten minste een jaar vooruit moet kijken. Mocht de rechtspersoon na een dividenduitkering haar opeisbare schulden niet meer kunnen betalen en wist u als bestuurder dit ten tijde van de uitkering of had u het kunnen voorzien, dan bent u persoonlijk aansprakelijk.

Tip: Leg de overwegingen die ten grondslag liggen aan het goedkeuren van de dividenduitkering schriftelijk vast, voordat de goedkeuring daadwerkelijk wordt gegeven en het dividend wordt uitgekeerd.

Zorgvuldig handelen

Voor u als bestuurder van een rechtspersoon geldt weliswaar een beperkte aansprakelijkheid, maar daarmee bent u niet gevrijwaard. Als bestuurder dient u zich te houden aan de spelregels en zorgvuldig te handelen richting de rechtspersoon en alle partijen met wie de rechtspersoon handelt. Doet u dat niet, dan kunt u als bestuurder persoonlijk aansprakelijk gesteld worden.

Aansprakelijkheid bij meerdere bv's

Misschien bestaat de organisatie uit meerdere bv's en is er sprake van een moeder-onderneming en één of meerdere dochterondernemingen. De moeder-bv is in beginsel niet aansprakelijk voor het handelen van de dochter-bv, maar ook hier gelden uitzonderingen waar u als bestuurder van een moeder-bv op bedacht dient te zijn.

Als de moeder-bv zich bijvoorbeeld intensief bemoeit met het beleid van de dochter en feitelijk geldt als beleidsbepaler, dan kan de aansprakelijkheid "doorbreken" van de dochter-bv naar de moeder-bv. Maar ook als de moeder-bv ten nadele van schuldeisers invloed uitoefent op de dochter-bv, of de schijn van kredietwaardigheid opwekt van de dochter-bv, kan dit het geval zijn. Dat de moeder-bv aansprakelijk is, betekent overigens niet dat u als bestuurder van die moeder-bv ook persoonlijk aansprakelijk bent. Dat zijn twee verschillende vraagstukken.

Tip: Als de moeder-bv de dochter-bv transacties laat verrichten, terwijl zij wist of in redelijkheid moest weten dat haar dochter-bv de verplichtingen hiervan niet zou kunnen nakomen, dan kan dit onder omstandigheden leiden tot aansprakelijkheid van de moeder-bv. Houd als bestuurder van de moeder-bv dus de belangen van de schuldeisers van de dochter-bv in het oog.

Laat u op tijd adviseren en begeleiden om de valkuilen van bestuurdersaansprakelijkheid te vermijden. Het gaat tenslotte ook om de bescherming van uw privévermogen.

Deze algemene informatie is niet bedoeld als enige vorm van individueel advies en derhalve niet zonder meer geschikt voor het nemen van financiële beslissingen. Voor toepassing in individuele gevallen raden wij u aan contact met ons op te nemen.